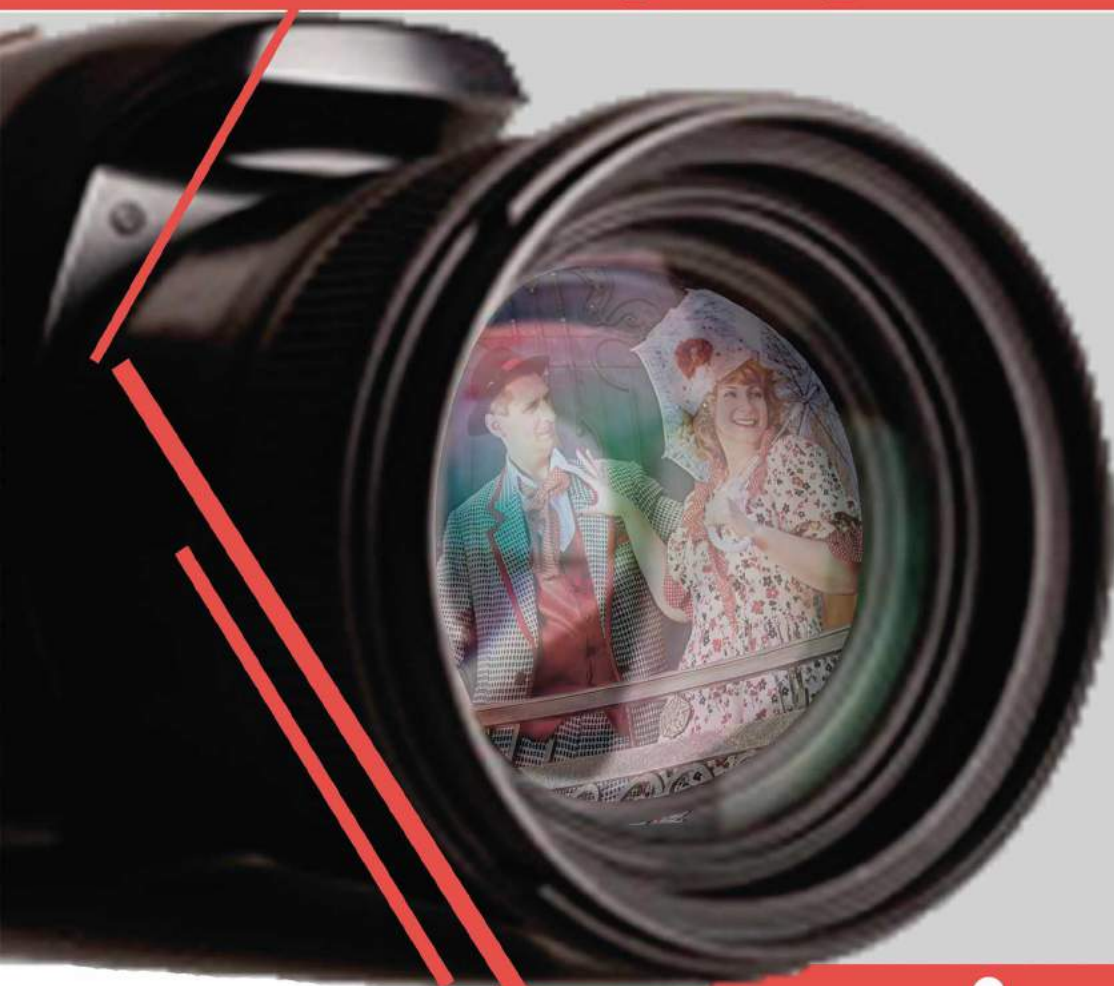

Натхненні книгою

Бібліотечний фотопроєкт

120 років

ФОТОПРОЕКТ «НАТХНЕННІ КНИГОЮ»

Бібліотекарі в образах літературних героїв

15 лютого 2019 року обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І.Чижевського відзначила свій 120-й день народження. За цей тривалий історичний час вона пройшла складний шлях розвитку, змінила імідж та форми роботи, відкрила своїм користувачам багато скарбів — духовних, культурних, наукових. Сучасна бібліотека —

не тільки книгозбірня, осередок друкованих знань, це ще й центр нових технологій, творча лабораторія, майданчик для реалізації проектів, спілкування та відпочинку. Любителям читання добре відомо, що герої літературних творів, створені талановитими письменниками, часто сприймаються немов реальні. Вони народжуються, дорослішають, закохуються, подорожують, страждають, живуть і вмирають. Одні промайнуть і зникнуть, інші надовго залишаться в наших спогадах. Саме безмежно розмаїтий літературний світ надихнув на створення бібліотечного фотопроєкту «Натхненні книгою». «Натхненні книгою» — це спільний проєкт обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І.Чижевського та обласної організації Національної спілки фотохудожників України. Щоб донести до читачів багатогранність творів класичної та сучасної української літератури, красу художніх образів, бібліотекарі перевтілювалися в героїв літературних творів. Так, образ міфічної Мавки з драми Лесі Українки «Лісова пісня» за допомогою фотохудожника Олега Шрамка оживила Оксана Риба. А Валентин Боровиков став Євграфом Сідалковським — «Аристократом із Вапнярки», якого описав Олег Чорногуз, а зафіксувала камерою Олеся Шведова. На фото Олесі Шведової прекрасно зіграли ролі Проні Прокопівни та Свирида Голохвастова з п'єси Старицького «За двома зайцями» Тетяна Колечкіна та Євгеній Согомоянц. Трьох товстунів і дівчинку Суок з казки письменника-земляка Юрія Олеші на фото Андрія Кондратюка зобразили Олег Волохін, Микола Барабуля, Олег Кононенко та Світлана Литвиненко. На світліні цього ж фотомайстра за участі Віри Бражнікової оживає велична княгиня Ольга. Лариса Яворська за допомогою фотографа Андрія Кондратюка втілила образ героїні повісті Олександра Жовни «Вдовушка». Загалом 15 чудових фотосвітлин з образами літературних героїв прикрасили стіни бібліотеки.

Комедія «Шельменко-денщик», автор - Григорій Квітка-Основ'яненко

Шельменко-денщик -
Олександр Самойленко
Фенна Степанівна Шпак -
Світлана Ушакова
Фото — Андрій Кондратюк

Комедія «Шельменко-денщик», яка вважається найвищим досягненням Г.Квітки-Основ'яненка в драматургії, вийшла у 1838 році; написана російською мовою, але центральний персонаж Шельменко розмовляє українською. За сюжетом молодий капітан Скворцов має наміри одружитися з Прісінькою, донькою Кирила Петровича Шпака – поміщика села, де і розгортаються події. Після того, як Прісінька відмовила офіцеру втекти з ним і побратися без батьківського благословення, на допомогу закоханим приходить простакуватий, зате кмітливий денщик Шельменко.

Шпак, одурений Шельменком, благословляє доньку та капітана Скворцова на шлюб.

З першої прем'єри комедія завжди мала великий успіх, а її сценічне життя триває і донині.

Повість «Ніч перед Різдвом», автор - Микола Гоголь

Солоха - Аліна Осокіна
Дяк - Микола Шиян
Фото — Андрій Кондратюк

Повість Миколи Гоголя «Ніч перед Різдвом» багата цікавими персонажами. Однією з яскравих героїнь є Солоха – мати Вакули – жінка приємної зовнішності, якій не більше сорока років. Вона самотня і велелюбна особа, тому може зачарувати будь-якого статечного козака. А кожен чоловік вважає, що вона посміхається тільки йому одному. Їй навіть вдалося приворожити самого чорта!

З односельцями вона досить ввічлива та гостинна, а оскільки до всього ще й привітна господиня, то вони постійно заходять до неї додому, щоб смачно пообідати: «...як не зайти до Солохи, не поїсти жирних зі сметаною вареників і не поговорити в теплій хаті з балакучою й угодливою господинею...». От і герой повісті Дяк теж потрапив під чари Солохи...

Повість «Ніч перед Різдвом», автор - Микола Гоголь

Пацюк - Руслан Муталієв
Фото - Олеся Шведова

«Ніч перед Різдвом» — повість Миколи Гоголя з циклу «Вечори на хуторі біля Диканьки», де реальне життя переплітається з вигадкою, а простий побут героїв — з містичним і таємничим світом відьом, чортів й іншої нечистої сили.

У повісті «Ніч перед Різдвом» міститься не надто багато відомостей про Пацюка. Відомо, що він колишній запорізький козак, який осів у Диканьці вже досить давно. Як і чому він тут опинився, невідомо. Пацюк займався знахарством, лікував людей, які самі приходили до нього, хоч і боялися його зв'язків з нечистою силою. Але саме через це його лікарська практика в селі була досить успішною. Зовнішність Пацюка досить примітна. Невисокого зросту, але настільки товстий, що не міг протиснутися у двері, за що й отримав прізвисько «пузатий Пацюк». Довершували образ широченні шаровари, з-за яких майже не було видно ніг.

«Баба Параска та баба Палажка», автор - Іван Нечуй-Левицький

Параска - Єлизавета Літвінова
Палажка - Наталія Пивовар
Фото — Олег Кононенко,
Тетяна Ященко

Цикл оповідань про бабу Параску та бабу Палажку суцільно побудований на імітації оповідача. Кожна з жінок, говорячи про себе тільки хороше, водночас негативно характеризує вчинки сусідки, свого „лютого ворога”. Отак за розповідями та самохарактеристиками баба Параска та баба Палажка не помічають, що основну силу красномовства спрямовують на викриття суперниці, змішуючи правду з неправдою, вигадку з дійсними спостереженнями. Таким чином, через численні комічні ситуації, дивакуватість вчинків і поведінки селян, автор допомагає скласти правдиве уявлення про життя українського села 70-х років XIX ст., події якого оповідає кожна з колоритних жіночок.

Драма «Олеся», автор - Марко Кропивницький

Олеся - Ірина Резнік
Фото - Олексій Пятишев

Яскравим зразком драматургічного новаторства Марка Кропивницького стала драма «Олеся», яка була написана у 1891-му і стала театральною прем'єрою цього ж року. В образі Олесі автор створив в українській драматургії новий тип жінки, яка переживає болісний процес самопошуку й самоствердження, долаючи суспільні стереотипи й духовну обмеженість свого оточення. На відміну від інших жіночих образів драми, насамперед матері, примітивної, морально понищеної чоловіковими зрадами, і подруги Марфи, яка живе єдиним бажанням вигідно вийти заміж, Олеся прагне жити задля високих цілей – отримати фах лікаря, аби допомагати іншим, бути корисною громаді.

П'єса «За двома зайцями», автор - Михайло Старицький

Проня Прокопівна - Тетяна Колєчкаїна
Голохвастов - Євгеній Согомонянц
Фото — Олєся Шведова,
Андрій Кондратюк

«За двома зайцями» — комедійна п'єса українського драматурга Михайла Старицького написана 1883 року. За сюжетом твору циркульник Свирид Голохвастов намагається розбагатіти, одружившись із багатою міщанкою Пронею Сірко, але водночас фліртує з бідною дівчиною-красунею Галею.

На світлині зображені яскраві миті залицяння жевжика Свирида Петровича до багатой київської нареченої Проні, і їм, щасливим, ще не віриться, що саме в день весілля інтриги Голохвастова, чи як називає його батько Проні “Голохвостого”, розкриються, і він з ганьбою мусить залишити Київ.

Драма-феєрія «Лісова пісня», автор - Леся Українка

Мавка — Оксана Рибка
Фото — Олег Шрамко

«Лісова пісня» — драма-феєрія Лесі Українки в трьох діях, побачила світ у 1911 році. Мавка — казкова лісова істота в образі гарної оголеної дівчини з довгим розпущеним волоссям; лісова німфа.

За сюжетом твору головна героїня Мавка — дитина природи, лісова дівчина закохується в реальну людину, парубка Лукаша, та йде до нього жити, залишаючи ліс, у якому минало її життя; незважаючи на те, що і природа, і люди повстають проти цього зв'язку.

Трагедія кохання Мавки й Лукаша породжена розходженням між світлими мріями й буденною дійсністю. В образі Мавки Леся Українка розкрила мрію про ідеальну людину, утвердила думку, що людина — творець краси.

П'єса «Циганка Аза», автор - Михайло Старицький

Циганка Аза - Ірина Ритар,
Надія Пономаренко
Фото — Олег Шрамко

Однією з найпопулярніших інсценізацій Михайла Старицького є п'єса «Циганка Аза» (1888 р.). «Циганка Аза» - це трагічна і дуже поетична історія про кохання, про спробу вирватися з жорстких рамок традицій, про вірність і сімейні цінності.

Утім, мало хто знає, що цей образ — не вигаданий, а вихоплений з реального життя; що Азині спадкоємці-родичі мешкали на рівненському Поліссі у селі Городець Володимирецького району Рівненщини; що після довгого забуття і заборони вперше в Україні на театральну сцену «Циганку Азу» вивели в Луцьку шістдесят років тому. А після 1987-го вона насправді стала улюбленицею мільйонів, коли на екрани вийшов однойменний фільм, знятий режисером Григорієм Коханом за п'єсою М. Старицького.

Роман «Фелікс Австрія», автор - Софія Андрухович

Стефа - Наталія Гапиченко
Аделя - Світлана Приймак
Фото - Олег Шрамко

«Фелікс Австрія» — другий роман Софії Андрухович, надрукований у 2014 році «Видавництвом Старого Лева». Авторка писала роман протягом року в стилі щоденника головної героїні Стефи, коли жила в Кракові на творчій стипендії «Gaude Polonia» (її краківський гуртожиток називався «Фелікс»). Батько авторки — Юрій Андрухович — запропонував обрати назву для роману з девізу Австро-Угорщини: «Bella gerant alii, tu felix Austria, pube» (нехай воюють інші, а ти, щаслива Австріє, укладай шлюби). На світлині зображені головні героїні роману: Стефанія Чорненько (Стефа) — сирота, служниця у домі доктора Ангера, від імені якої ведеться розповідь. А також Адель Сколик (Аделя) — витончена панянка, яка виросла разом зі Стефою, господиня в багатій родині.

Роман «Аристократ із Вапнярки», автор - Олег Чорногуз

Євграф Сідалковський —
Валентин Боровиков
Фото - Олеся Шведова

«Аристократ із Вапнярки» — сатиричний роман українського письменника Олега Чорногуза, який він написав у 1964-1977 роках. Це бестселер радянських часів, перевидавався 7 разів, а загальний наклад цієї книги склав майже мільйон примірників. Євграф Сідалковський (Сідалко) — головний герой роману — елегантний молодий чоловік із Вапнярки, який вирішив підкорити столицю. Лейтмотивом до фотообrazу стали слова Сідалковського про те, що в житті головне - сісти у правильний вагон і не потрапити на очі начальнику потяга.

Повість «Вдовушка», автор - Олександр Жовна

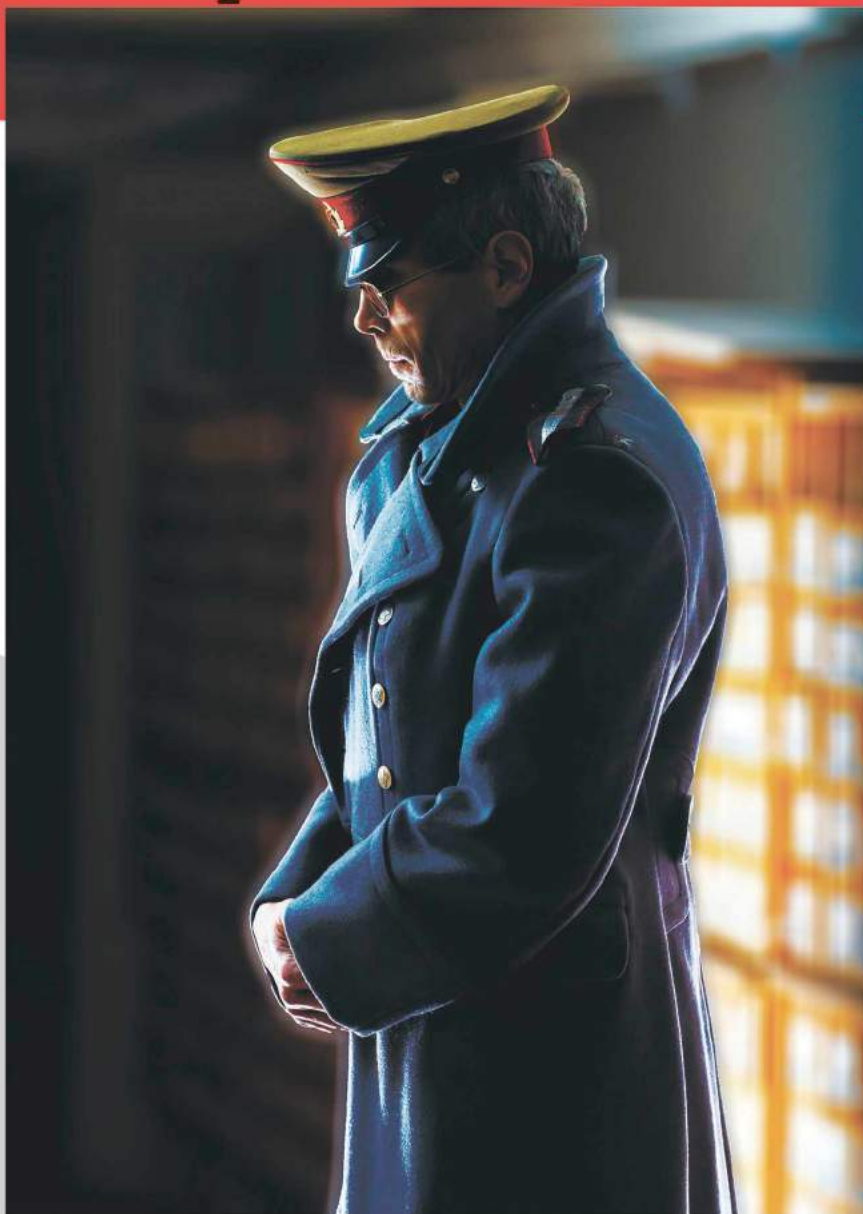

Вдовушка - Лариса Яворська
Фото - Андрій Кондратюк

«Вдовушка» - друга книга оповідань і повістей Олександра Жовни, що була відзначена Національною спілкою письменників України як кращий прозовий твір. У повісті «Вдовушка» Олександр Жовна психологічно переконливо відтворює сприйняття героєм портрета «Вдовушка», виконаного російським художником Я.Ф.Капковим. Про це так йдеться на сторінках повісті: «Світло і тінь, біле і чорне, нічого зайвого, майже скупий сум і глибока ніжність. Із чорної п'ятни спливають дві світлячих плями: жіноче обличчя і рука, змучено ослаблені пальці, до яких мимоволі тягнешся, аби підтримати, безіменний скували дві обручки. Хворобливо бліде, майже прозоре обличчя, крізь яке проходить погляд і занурюється глибоко-глибоко в небуття...»

Роман «Сновида», автор - Ольга Мігель

Сновида в образі чекіста - Сергій Кудря
Фото — Олег Шрамко

У романі, за який кропивницька письменниця Ольга Мігель отримала свою першу нагороду на конкурсі «Коронація слова» 2015 року, органічно переплетені реальні події й настрої в суспільстві з містичним сюжетом, який розкриває глибини людської підсвідомості. Дія роману відбувається протягом першого року після Майдану та описує психологічні проблеми суспільства, що зіткнулося з інформаційною бурею. Центральним персонажем історії є Роксана — молода самотня жінка, що придбала житло неподалік від міста і спробувала відволіктися від моторошних новин сьогодення та сконцентруватись на власному житті. Проте невдовзі стала помічати, що всі жителі селища ніколи не лягають спати пізніше опівночі, а нічними вулицями блукає загадковий чоловік у формі чекіста із заплученими очима на восковому обличчі. І от незнайомиць все частіше з'являється біля її власних дверей та вікон.

Поема «Бояриня», автор - Леся Українка

Оксана (бояриня) - Олена Баранова
Фото — Андрій Кондратюк

«Бояриня» — драматична поема Лесі Українки, яка протягом тривалого часу знаходилася під негласною заборорою і була відкрита читачу тільки у 1989 р.

Головна героїня поеми Лесі Українки — вільнолюбна українська дівчина, яка виростала серед широких степів, чемних і чесних людей, що визнавали права іншого та знали свою людську цінність. Оксана переконана в незалежності своєї землі. Потрапивши до Москви, вона поступово починає задихатися від почуття пригнобленості, знецінення кожної особистості, зневаги до жінки. Особливо ж Оксану турбує те, що вона ніби зреклася своєї батьківщини, рідних, не може допомогти багатостраждальній українській землі.

Княгиня Ольга

Княгиня Ольга - Віра Бражнікова
Фото — Андрій Кондратюк, Олексій Пятишев
Тетяна Ященко

Ольга (близько 910- 11 липня 969) — руська княгиня з династії Рюриковичів. Княгиня київська (945-962), дружина київського князя Ігоря Рюриковича. Мати Святослава Ігоровича. Помстилася древлянам за загибель чоловіка (945-946), епічне сказання про цю подію міститься у «Повісті минулих літ».

Упорядковувала збирання данини, організувала опорні пункти київської влади (погости). Прийняла християнство. Хрещене ім'я - Олена, також Ольга-Олена. Канонізована католицькою і православною церквами як свята Ольга.

В українській літературі образ княгині Ольги використовується в багатьох творах: оповіданні «Дівчина, що стала княгинею» Костянтини Малицької, поезії «Княгиня Ольга» Олександра Олеся, драматизованій поемі «Регентка» Ігоря Павлюка, оповіданні «Гребінь княгині» Петра Гайворонського.

Повість-казка «Три товстуни», автор - Юрій Олеша

Три товстуни - Олег Волохін, Микола Барабуля,
Олег Кононенко
Дівчинка Суок - Світлана Литвиненко
Фото – Андрій Кондратюк

«Три товстуні» — повість-казка Юрія Олеші, написана у 1924 році. Книга про те, як у країні Трьох товстунів спроби бунту бідної частини люду переростають у революційний стан.

Зламана дивовижна лялька спадкоємця Тутті, і доктору Арнері, під загрозою суворого покарання, наказано за одну ніч полагодити її механізм. Однак під час певних обставин зламану іграшку замінюють маленькою танцівницею Суок, яка повинна зіграти роль ляльки й допомогти повстанцям врятувати керманича-революціонера Просперо з палацового звіринцю-в'язниці. Дівчинка з успіхом виконує складне завдання, але її саму засуджують до смертної страти.

На щастя, для неї та революціонерів усе складається вдало, владу Товстунів повалено, а Суок і Тутті (який виявився її братом) у цирку дають вистави разом.

Обласна універсальна наукова бібліотека
ім. Д.І. Чижевського

Автор проекту:
Олена Гаращенко

Керівник:
Тетяна Колєчкіна

Фотографи:
Олег Шрамко
Олег Кононенко
Андрій Кондратюк
Олеся Шведова
Тетяна Ященко
Олексій Пятишев

Для довідок:
(0522)22-65-79, e-mail: sek@library.kr.ua
WEB:

<http://library.kr.ua/>

Адреса:
вул. Велика Перспективна, 24, Кропивницький, 25006, Україна